

[Stinus]

Vi har hørt de sovjetiske reaktioner i forbindelse med nedrustningsforhandlingerne, selv om disse fortolkes forskelligt. Der er endda dem, der mener, at det var præsident Reagans stjernekrigsudspil, som fik Sovjetunionen til at vende tilbage til forhandlingerne. Sikker er det imidlertid, at det strategiske forsvarssystem er et system, som også kan anvendes til angrebshandlinger, til angreb på og ødelæggelse af satellitter i rummet, til angreb mod mål på Jorden, f.eks. på de siloer, som rummer de underjordiske missiler, altså direkte anvendelse i et førsteslagsangreb, og det kan anvendes til at opsamle et gengældelsesangreb efter et førsteslagsangreb. Og selv om vi siger, at USA aldrig vil angribe først, tager tingene sig måske anderledes ud set fra Sovjetunionen.

Netop den omstændighed, at SDI kan eliminere eller i hvert fald reducere mulighederne for et gengældelsesangreb mod den, som har gennemført et førsteslagsangreb, frembyder den største fare for en eskalering af oprustningen. Hvis Sovjetunionen ligesom USA og NATO i dag bygger sin sikkerhed på afskrækkelsesteorien, terrorbalancen, vil de sovjetiske ledere over for et sådant forsvarsskjold over USA ikke have andet valg end selv at udvikle et tilsvarende skjold over Sovjetunionen eller deployere så mange missiler, at man er sikker på, at i hvert fald nogle af dem vil slippe igennem skjoldet. Selv de mest overbeviste tilhængere af SDI erkender jo, at systemet aldrig kan gøres 100 pct. effektivt. Sovjetunionen vil formentlig også fremskynde udviklingen af krydsermissiler og af flyvemaskiner og undervandsbåde, hvorfra disse kan affyres, og man vil sætte ind på at udvikle andre angrebsvåben mod det amerikanske forsvarssystem. Kort sagt: risikoen for et accelererende, højteknologisk våbenkapløb øges betragteligt på grund af SDI-planerne.

Det radikale venstre betragter ikke Sovjetunionen som uskyldshvid, når det drejer sig om overholdelse af ABM-aftalen fra 1972, men vi finder det bemærkelsesværdigt, at den amerikanske kritik af det, man kalder sovjetiske overtrædelser af ABM-aftalen, et omfattende radaropbygningsprogram i Sibiri- en og udviklingen af SA-12 raketvåbenet, der vil kunne anvendes som et antimissilvåben, først for alvor kommer frem nu, da kritikken mod USAs SDI-planer sætter ind. Det var på

linje hermed, at SDI-chefen, den amerikanske general Abrahamson, den 10. maj 1984 udtalte til New York Times, at et af hovedformålene med SDI er at forberede USA på et sovjetisk brud på ABM-aftalen. Argumentet virker ikke overbevisende.

Da præsident Reagan i marts 1983 præsenterede stjernekrigsprogrammet, udtalte han, at programmet ville gøre atomvåbnene magtesløse og forældede. Mange eksperter har afvist denne påstand. Således konkluderer en rapport fra det amerikanske Office of Technology Assessment – teknologivurderingsstyrelsen – at et rumbaseret strategisk forsvar ikke vil kunne ændre atomalderens grundvilkår: den gensidige garanterede ødelæggelse. I en anden rapport fra Federation of American Scientists, som bl.a. tæller halvdelen af USAs nulevende nobelprismodtagere som medlemmer, hedder det bl.a., her citeret fra Information lørdag-søndag den 23.-24. marts 1985:

»Starwars er langt mere end blot et forskningsprogram. Det strategiske forsvarsinitiativ er et udviklingsprogram, som er udformet med henblik på udvikling og afprøvning af det isenkram, der er nødvendigt, så man fra midten af 1990'erne kan indlede udstationering af et antiraketsystem. Det vil snart overtræde ABM-traktaten, og dets omfattende budget vil skabe pres på udstationeringen.«

Også her påpeges det, at en iværksættelse af forskningsprogrammet i sig selv uundgåeligt vil medføre udstationering af et antiraketsystem alene i kraft af de uhyre omkostninger, som involveres. I den første fem års periode regnes der med 26 mia dollars og det på et tidspunkt, hvor USA i øvrigt har travlt med at frasige sig sine forpligtelser i det internationale samarbejde. Disse økonomiske omkostninger kunne i sig selv være nok til at tage afstand fra planerne.

Det radikale venstre går ind for, at Danmark klart og tydeligt i overensstemmelse med, hvad vi har stemt for i FN, tager afstand fra enhver placering af våben i det ydre rum og fra udforskning og udvikling af sådanne våben, og vi ser meget gerne Danmark som en aktiv deltager i bestræbelserne for at få udarbejdet en ny traktat, som kan hindre militarisering af rummet.

På den baggrund vil det radikale venstre kunne stemme for det af hr. Lasse Budtz stillede forslag om motiveret dagsorden.